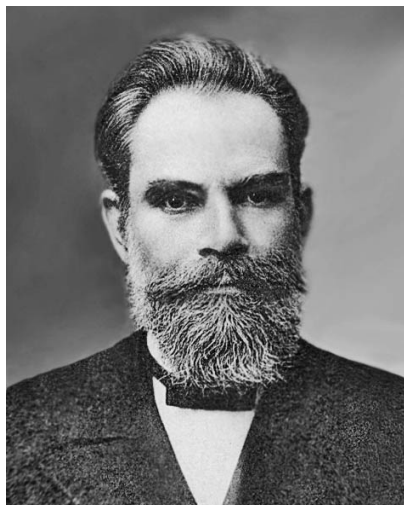

ЛЯПУНОВ Олександр Михайлович (25. 05(06. 06). 1857, м. Ярославль, Росія — 03. 11. 1918, Одеса) — математик. Брат Бориса та Сергія Ляпунових. Дійсний член С.-Петербур. АН (1901). Закін. С.-Петербур. університет (1880), де був залиш. на каф. механіки для підготовки до професор. звання. 1885 захистив магістер. дис. «Об устойчивости эллипсоидальных форм равновесия вращающейся жидкости» (С.-Петербург, 1884), у 1892 — доктор. дис. «Общая задача об устойчивости движения» (Х., 1892). У 1887–93 викладав у Харків. технол. інституті; водночас від 1885 — приват-доцент, від 1893 — ординар. професор кафедри приклад. механіки Харків. університету. 1918 читав

лекції у Новорос. університеті (Одеса). Досліджував теорії потенціалу та ймовірностей. Встановив, що від одних еліпсоїдал. фігур рівноваги відгалужуються близькі до них нееліпсоїдал. фігури рівноваги однорід. рідини, від ін. — слабо неоднорід. рідини. Довів існування близьких до сфери фігур рівноваги повільно обертової неоднорід. рідини; відкрив нові фігури рівноваги обертвової рідини. 1962 АН СРСР засн. золоту медаль, 1993 — премію ім. Л.

Основні праці

О теле наибольшего потенциала // Сообщения и протоколы заседаний Матем. об-ва при Харьков. университете. 1886. № 2; Динамика точки: Конспект лекций. Х., 1896; Основания теории деформируемых тел и гидростатика. Х., 1900; О форме небесных тел // Изв. АН СССР. Сер. 7. Отделение физ.-мат. наук. 1930. № 1; Собрание сочинений: В 6 т. Москва, 1954–65.

Рекомендована література

1. Александр Михайлович Ляпунов: Библиография. Москва; Ленинград, 1953;
2. Цесевич А. Александр Михайлович Ляпунов. Москва, 1970;
3. Александр Михайлович Ляпунов: Биобиблиогр. указ. Х., 2007;
4. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

О. М. Боголюбов

Бібліографічний опис:

Ляпунов Олександр Михайлович / О. М. Боголюбов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-60055>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).